

PRODAJANJE MEGLE

Ne nasedajte gorskim manekenom!

Gorništva se ne moremo naučiti z družabnih omrežij, opozarja

Planinska zveza Slovenije

PIŠE

TINA HORVAT

Konec preteklega in začetek novega leta sta bila prizanesljiva do ljubiteljev gora. V prazničnem času prostovoljci Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS) na srečo niso imeli veliko dela, so si lahko vsaj malce oddahnili po lanskim rekordni sezoni. V letu 2022 se je namreč nabralo kar 666 njihovih intervencij, 40 več kot v doslej rekordnem 2021. Kar pa seveda ne pomeni, da bodo lahko gorski reševalci dolgo počivali. Akcije se bodo zagotovo začele vrstiti, ko se bo naše visokogorje odelo v debelejšo snežno odejo.

Spominimo, kakšna grozljivka se je zgodila v začetku lanskega leta. V soboto in nedeljo, bilo je 15. in 16. januarja, je v 32 urah umrlo kar šest ljubiteljev gora! Najprej se je smrtno ponesrečil hrvaški planinec, ki je zdrsnil na Brani, nato so bile zdravstvene težave usodne za pohodnika v okolici Polhovega Gradca. Naslednjega dne sta na zaledenem grebenu Triglava na istem mestu, a v razmaku ene ure zdrsnila najprej hrvaški, nato še slovenski planinec, 31-letni **Nejc Hočevnar** iz Velikih Lašč. Istega dne zvečer sta se pri sestopu s Komne smrtno ponesrečila gasilca; najprej je na bližnjici na podelenem terenu zdrsnilo 37-letnemu **Klemnu Dobravcu** iz Bohinja, zatem še 31-letnemu **Benjaminu Grabrijanu** z Iga pri Ljubljani.

Gore so pozimi še veliko bolj nevarne in nepredvidljive kot poleti. Pravična gorska zimska idila namreč skriva pasti, ki se jih manj izkušeni ne zavedajo. Ne le nižje temperature, krajši dan in zaprte planinske kočice, v tem obdobju so lahko za gornike brez znanja in

izkušenj pogubne snežne razmere, ki se lahko iz ure v uro spreminjajo. »Odhod v gore pozimi zahteva natančno načrtovanje, pridobivanje informacij s terena, upoštevanje osebnih izkušenj, ustrezno opremo in znanje njene uporabe,« opozarjajo strokovnjaki **Planinske zveze Slovenije (PZS)**.

Gorska pornografija

Glavni problem je, da se tudi obisk gora pozimi zelo hitro povečuje, zato se z zahtevnimi razmerami sooča več planincev, mnogi brez izkušenj, z neprimerno opremo in z napačnimi informacijami – tudi z družabnih omrežij in celo zabavnih spletnih kanalov.

Prav spletne objave so postale ena največjih nevarnosti gora, so vnovič poudarili na **PZS**. Na instagramu, youtubeu, facebooku in drugod je polno napačnih informacij in selfiejev pomanjkljivo oblečenih in nepravilno opremljenih gorskih modelov, MM (mountain models), kot jih je krstil strokovni sodelavec **PZS Matjaž Šerkezi**, alpinist in gorski reševalec. Dogajanje na družabnih omrežijih, predvsem tekmovanje za všečke in poziranje facebook planincev pred objektivom z vršaci v ozadju, je nekoč označil celo za moderno pornografijo.

»Največ klikov s svojimi objavami dosežejo ravno najmanj izkušeni, zato ponovno opozarjamo, naj ljudje, ki se odpravljajo v gore, ne nasedajo tem informacijam. Gre za prodajanje megle in za subjektivne in lažne informacije o razmerah v gorah. Prave informacije se dobi le na uradnih portalih in pri strokovno usposobljenih osebah,« opozarja Šerkezi.

Tehnologija je lahko pogubna

Da so t. i. kavč komentatorji in modeli z družabnih omrežij velika nevarnost, se strinja tudi podpredsednik **PZS Miha Habjan**, alpinist in gorski vodnik. »Zagotovo se pojavlja problem pravih in strokovnih informacij. Te se dobijo na spletnih straneh **PZS**, Gorske reševalne zveze Slovenije in Zveze gorskih vodnikov Slovenije. Po drugi strani pa je dejstvo, da se izgubijo v poplavi informacij z družabnih omrežij. Pred **PZS** je zato velik izziv iskanje pravih kanalov, da bodo naše informacije prišle do ljudi, ki bi se radi varno odpravili v gore, a za to nimajo dovolj izkušenj. Zavedati se moramo, da tehnologija, kljub izjemnemu napredku in uporabnosti, ni vsemogočna in da ko greš v hribe, ne pomaga veliko. Tako kot se na turi ne moremo zanašati na tehnologijo, tako se niti gorništva ne moremo naučiti z družabnih omrežij. Zanašanje na tehnologijo je lahko smrtno nevarno,« je prepričan Habjan.

Izjemnega pomena je pravilna uporaba opreme, na primer cepina in derez. »Planinci so danes v večini dobro opremljeni, lahko rečemo s popolno zimsko opremo, a je ne znajo zadovoljivo uporabljati in se v določenih primerih napačno odzovejo. Vsa oprema nam nič ne koristi, če je ne znamo uporabljati – še več, lahko je celo smrtno nevarna! Zelo pomembno je znanje, učenje in obnavljanje naučenega v praksi. Zato na **PZS** svetujejo udeležbo na plavovni delavnici in tečaja varnejšega obiskovanja gora pozimi, prav tako članstvo v enem od 297 planinskih društev in klubov pod okriljem **PZS**. Kdor ni več, naj se v visokogorje poda s primerno usposobljenim vodnikom.

V gore ne hodimo takoj po sneženju, ampak počakamo vsaj tri dni, izbiramo pa ture, ki jih poznamo v kopnih razmerah, je eno od železnih pravil gorništva v zimskih razmerah.

Strokovnjaki ljubitelje gora vedno znova spomnijo tudi na smrtonosno kombinacijo derez in palic. »Ko so na nogah dereze, v roke spada cepin, palice pa pospravimo na nahrbtnik. Pri tem so obvezne rokavice, telo pa pokrito z zaščitnimi oblačili. Cepin in dereze se pred uporabo naučimo uporabljati,« svetujejo na PZS in še, da cepin in dereze spadajo na vsako zimsko turo, četudi razmere na izhodišču kažejo drugače.

Derezice ali mestne dereze, narejene iz gume in verige, niso primerna zamenjava za klasične, 12-zobe dereze. V strmih nakloninah,

kjer ni varnega izteka, se namreč lahko guma ali verižica strga, pohodnik ostane brez dereze in lahko na strmem pobočju zdrsne v smrt. »So pa derezice odličen pripomoček za hojo po planinah, gozdnih poteh oziroma povsod tam, kjer v primeru izgube ravnotežja ni mogoče, da bi daleč zdrsnili po pobočju,« še povedo na PZS.

Odhod v gore pozimi zahteva natančno načrtovanje.

1.

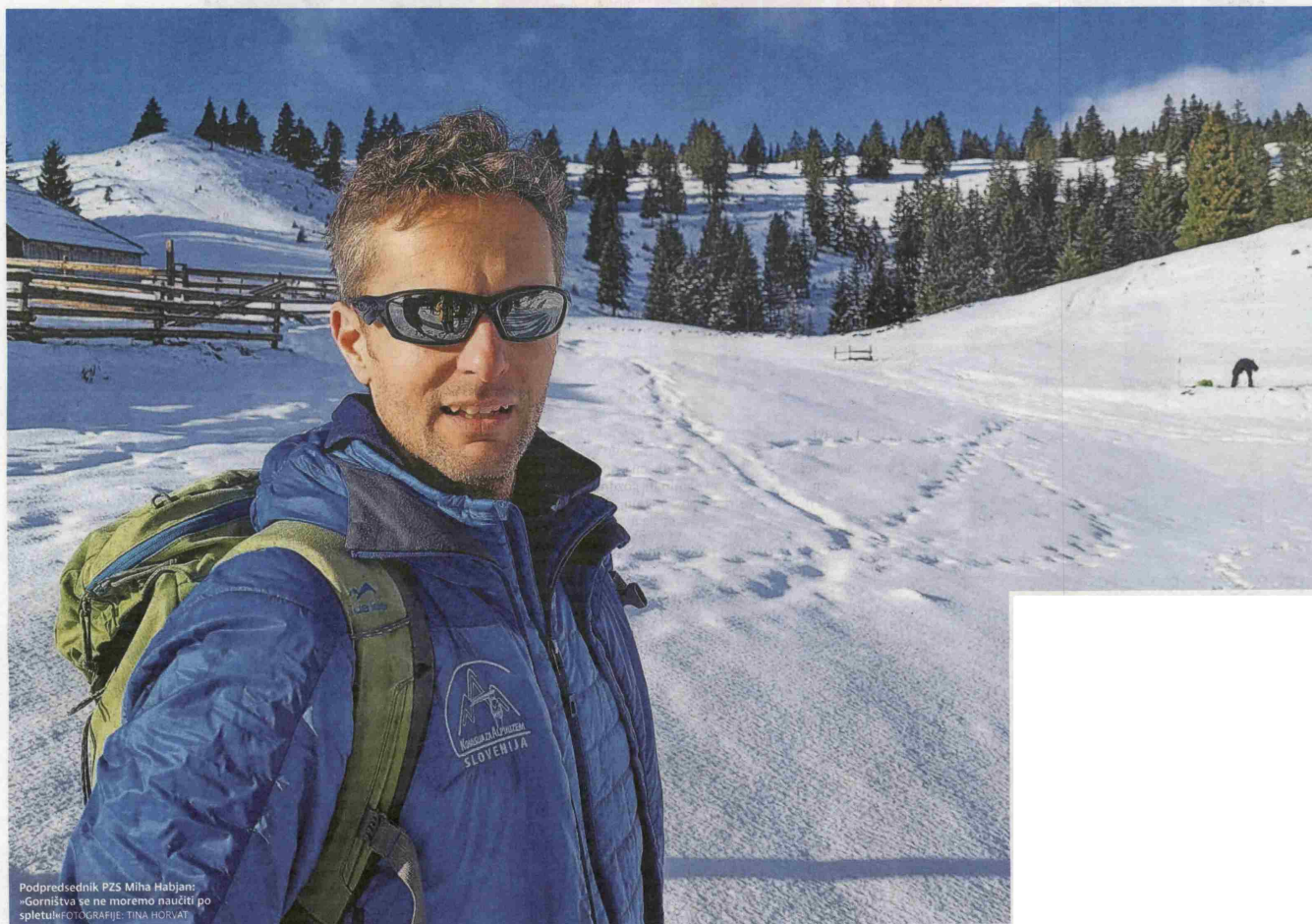
Leta 2022 so člani GRS izpeljali kar 666 posredovanj, 40 več kot leto prej.

2.

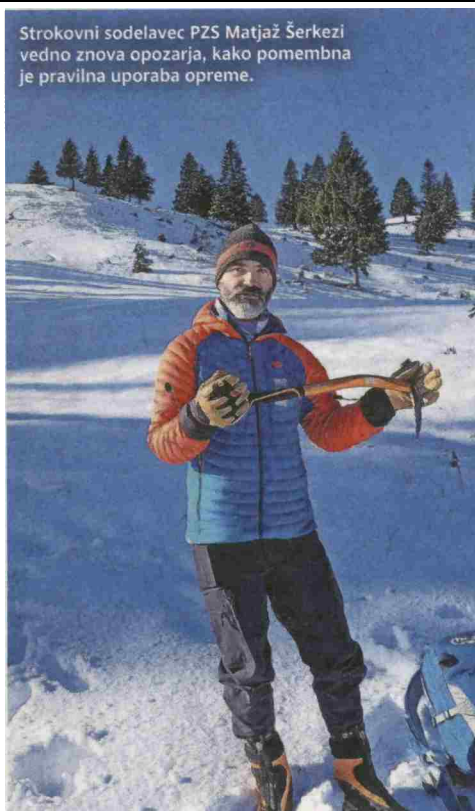
V gore ne hodimo takoj po sneženju, ampak počakamo vsaj tri dni, izbiramo pa ture, ki jih poznamo že v kopnih razmerah.

3.

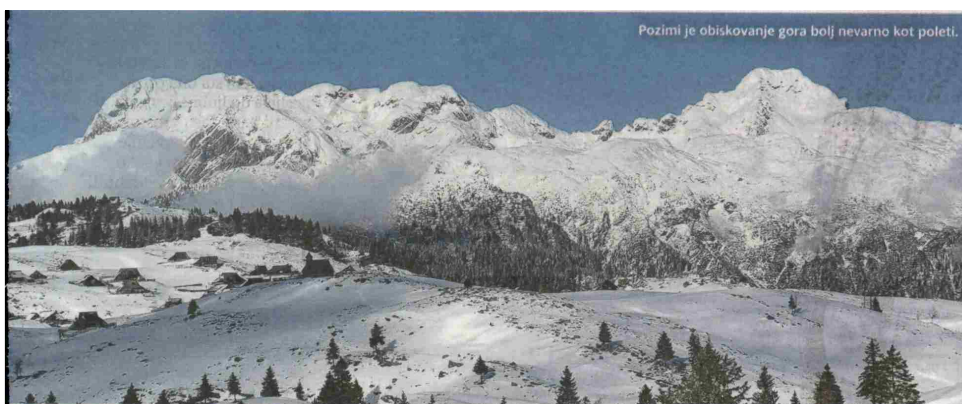
Oprema nam nič ne koristi, če je ne znamo uporabljati, še več, lahko je celo smrtno nevarna.

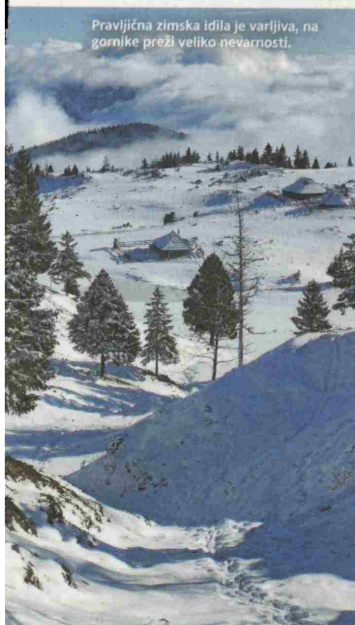
Podpredsednik PZS Miha Habjan:
»Gornišča se ne moremo naučiti po spletu!« FOTOGRAFIJE: TINA HORVAT

Strokovni sodelavec PZS Matjaž Šerkezi vedno znova opozarja, kako pomembna je pravilna uporaba opreme.

Pozimi je obiskovanje gora bolj nevarno kot poleti.

Pravilna zimska idila je varljiva, na gornike preži veliko nevarnosti.

Za varno pot pozimi

Podpredsednik PZS Miha Habjan je nanizal štiri pravila za zimske pohode v gore.

- 1.** Najbolj pomembno je, da znamo uporabljati opremo in najti cilje, ki smo jih sposobni varno doseči, ne da bi presegli svoje sposobnosti.
- 2.** Turo načrtujemo na podlagi izkušenj ali z uporabo podatkov pri zanesljivih virih. Družabna omrežja in forumi niso zanesljiv vir.
- 3.** Dokler nismo sami večji zimskih vzponov, na ture hodimo z ljudmi, ki so sposobni, ki vedo, kaj počno, in ki se zavedajo nevarnosti.
- 4.** Gornišтва se ne moremo naučiti po spletu ali na daljavo, prav tako se ne moremo zanašati le na tehnologijo. Za varen obisk gora se učimo več let oziroma se učenje nikoli ne konča.

Derezice ali mestne dereze so uporabne le tam v hribih, kjer ni nevarnosti dolgega zdrsa.